

Obsah

Předmluva	7
O autorech	15
1. Měnová integrace: historie a současnost	19
1.1 Úvod	19
1.2 Definice a příklady měnových unií	20
1.2.1 Vymezení pojmu „měnová unie“	20
1.2.2 Motivy pro vznik a příklady měnových unií ve světové ekonomice	22
1.3 Historický exkurz do fungování (zániku) vybraných měnových unií	27
1.3.1 Měnová integrace a dezintegrace v období před první světovou válkou	27
1.3.2 USA jako měnová unie	31
1.3.3 Měnová integrace a dezintegrace: případ Evropy ve dvacátém století	31
1.3.4 Jaké jsou tedy nejpodstatnější závěry historického exkurzu do světa měnových unií?	33
1.4 Srovnání USA a eurozóny (EU-25, resp. EU-27)	35
1.4.1 Výčet podmínek (charakteristik) OCA dle tradiční teorie optimálních měnových oblastí	35
1.4.2 Výběr vítězů, nebo podpora poražených?	39
1.4.3 Problémy s mobilitou pracovní síly v rámci EU	44
1.5 Závěr	50
2. Přežije eurozóna (a Evropská unie) rok 2010? (úvaha o „zakázaném“ tématu)	57
2.1 Úvod	57
2.2 Teorie za logikou eurozóny: OCA a její kritika	59
2.3 OCA a eurozóna	63
2.4 Eurozóna: 1999–2006	66
2.5 Budoucnost eurozóny: Tři scénáře	71
2.5.1 Scénář 1 – pokračování v současném trendu	72
2.5.2 Scénář 2 – optimistický	74
2.5.3 Scénář 3 – pesimistický	75
2.6 Závěr: Přežije Evropská unie?	78

3. Proces evropské integrace a jeho vliv na ekonomický růst	
v eurozóně	79
3.1 Úvod	79
3.2 Identifikace produkční mezery v jednotlivých stádiích evropské integrace	81
3.3 Analýza vývoje hospodářského cyklu USA, eurozóny a vybraných zemí eurozóny	85
3.3.1 Srovnání vývoje hospodářského cyklu USA a eurozóny	86
3.3.2 Porovnání produkční a inflační mezery s monetární politikou ECB a FED	89
3.4 Faktory vysvětlující pokles dlouhodobého trendu ekonomického růstu v eurozóně	92
3.5 Závěr	95
4. K nákladům a rizikům přijetí jednotné evropské měny	
v nových členských zemích Evropské unie	97
4.1 Úvod	98
4.2 Tradiční pojetí nákladů společné evropské měny	99
4.3 Rizikové aspekty procesu plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a dohánění ekonomické úrovně členů eurozóny	102
4.3.1 Mylné signály o připravenosti kandidátských zemí z pohledu kritérií nominální konvergence.	102
4.3.2 Přijetí eura jako brzda reálné konvergence	106
4.4 Rizika přijetí eura z pohledu novodobého pojetí teorie optimálních měnových oblastí	109
4.4.1 Ztráta ekonomické stability v důsledku asymetrického šoku a důsledky nesladěných hospodářských cyklů.	109
4.4.2 Sladěnost hospodářských cyklů v současné integrující se Evropě	116
4.4.3 Výskyt asymetrických šoků v současné integrující se Evropě	127
4.5 Závěr	135
5. Ekonomický růst a platební bilance ekonomiky	137
5.1 Úvod	137
5.2 Ekonomický růst při vyrovnané platební bilanci	140
5.3 Je podmínka vyrovnanosti obchodní bilance omezujícím faktorem ekonomického růstu?	145
5.4 Závěr – doporučení pro hospodářskou politiku	148

6. Stabilita devizového kurzu – komparace eura a amerického dolaru	149
6.1 Úvod	149
6.2 Statistické a teoretické vymezení problému měření stability devizového kurzu	151
6.3 Analýza stacionarity devizového kurzu	154
6.4 Závěr: Má euro potenciál být významnou světovou měnou? . .	161
7. Znalostní ekonomika a „druhá transformace“ (Lisabonská strategie a nové členské země EU ve střední a východní Evropě)	164
7.1 Úvod	164
7.2 Globalizace, integrace a znalostní společnost	167
7.3 EU-25 z pohledu naplňování Lisabonské strategie	171
7.3.1 Výdaje na výzkum a vývoj	171
7.3.2 Podíl veřejných a soukromých výdajů na vědu a výzkum .	173
7.3.3 Veřejné výdaje na vzdělání v % HDP	175
7.3.4 Podíl populace 25–64 let účastníci se vzdělávání.	176
7.3.5 Přístupnost informačních a komunikačních technologií .	177
7.3.6 Směrování členských zemí EU-25 a ČR ke znalostní ekonomice v oblasti vědy a výzkumu	178
7.3.7 Podíl technologicky vyspělých produktů na vývozu . . .	182
7.4 Závěr. Druhá transformace postsocialistických členských zemí EU. Přejít na novou trajektorii rozvoje ke společnosti založené na znalostech	183
7.5 Tabulková příloha kapitoly 7	186
8. Vybrané aspekty ekonomické výkonnosti z pohledu nové institucionální ekonomie: případ transformujících se ekonomik .	195
8.1 Úvod	195
8.2 Instituce v tržní ekonomice a proces institucionální změny . .	197
8.2.1 Institucionalismus a nová institucionální ekonomie . . .	197
8.2.2 Vymezení institucí v rámci nové institucionální ekonomie .	199
8.2.3 Endogenní povaha institucí	203
8.2.4 Instituce a ekonomický růst	204
8.2.5 Změna institucí	207
8.3 Transformace centrálně plánovaných ekonomik jako příklad institucionální změny.	212
8.3.1 Transfer institucí – transformace NDR	215
8.3.2 Evoluce institucí – transformace ČR	223

8.3.3 Porovnání institucionálního prostředí bývalé NDR a ČR	228
8.3.4 Porovnání ekonomické výkonnosti bývalé NDR a ČR	232
8.4 Závěr	235
Seznam použité literatury	239
Seznam obrázků	257
Seznam tabulek	259